

Vår saksbehandler Ellen Korvald, tlf. 32808728
Vår referanse 2010/5251-194

UTVALG	UTVALGSSAK	MØTEDATO
Fylkesutvalget		21.05.2014
Fylkestinget		11.06.2014

Vedlegg:

1. Plankart Regional plan for Nordfjella med Raudafjell. Styringsgruppas forslag 06.01.2014
2. Planrapport (med retningslinjer) Regional plan for Nordfjella med Raudafjell. Styringsgruppas forslag 06.01.2014

Regional plan for Nordfjella - sluttbehandling

Fylkesutvalget i Buskerud vedtok 20. august 2013 å legge forslag til Regional plan for Nordfjella, datert 01.07.2013, ut til høring og offentlig ettersyn. Høringsfrist ble satt til 1. november 2013. Tilsvarende vedtak ble fattet i fylkesutvalgene i Hordaland og i Sogn og Fjordane. Høringen er nå gjennomført og styringsgruppa for planarbeidet har drøftet høringsinnspillene. Med bakgrunn i dette er det foretatt noen mindre endringer av planen. Det er ei enstemmig styringsgruppe som gir sin anbefaling til Regional plan for Nordfjella. Fylkesrådmannen anbefaler at fylkestinget vedtar planen slik den nå foreligger.

Forslag

1. I henhold til plan- og bygningslovens §8-4 vedtar fylkestinget i Buskerud Regional plan for Nordfjella, med plankart og planrapport datert 06.01.2014.
2. Fylkestinget ber om at det i samarbeid med de to øvrige fylkeskommunene legges fram en egen sak om videre oppfølging av handlingsplanen.
3. Vedtaket gjøres under forutsetning av at de to øvrige fylkene fatter likelydende vedtak.

Buskerud fylkeskommune, 24. april 2014

Runar Hannevold
fylkesrådmann

Bakgrunn for saken

Planprosjektet har sin bakgrunn i Miljøverndepartementets oppdrag til fylkeskommunene (i brev datert 12. april 2007) om å utarbeide en plan "for en helhetlig forvaltning av fjellområder som er spesielt viktige for villreinsens framtid i Norge". Planene skulle "fastsette langsiktig arealforvaltning som balanserer bruk og vern for de aktuelle fjellområdene med influensområder". Nordfjella er et av flere fjellområder der slike planer er utarbeidet/utarbeides.

Planprosess

Hordaland, Sogn og Fjordane og Buskerud fylkeskommuner har samarbeidet om dette oppdraget for Nordfjella. Planen berører kommunene Hol, Ål og Hemsedal i Buskerud fylke, Voss og Ulvik i Hordaland fylke, samt Aurland og Lærdal i Sogn og Fjordane fylke.

Planarbeidet har vært gjennomført som et prosjekt under ledelse av en politisk dominert styringsgruppe med en sentral politiker fra hver kommune, to fylkespolitikere fra hvert fylke, fylkesmannen i de tre fylkene og leder av villreinnemda som medlemmer.

Buskerud fylkeskommune har hatt ledelsen av prosjektet. Runolv Stegane har vært leder av styringsgruppa, mens Ellen Korvald har vært prosjektleder.

Viktige milepæler i arbeidet har vært:

- Oktober 2010 - oppstartsmøte
- Høsten 2011 - planprogram vedtatt i fylkesutvalgene i alle tre fylker (Fylkesutvalget i Buskerud 29.11.2011, sak 11/79)
- Juni 2013 - styringsgruppa anbefalte høringsversjon av planen
- August 2013 - vedtak om høring i alle tre fylkesutvalg (Fylkesutvalget i Buskerud 20.08.2013, sak 13/57)
- 6. januar 2014 – styringsgruppa anbefalte enstemmig foreliggende planforslag for sluttbehandling i fylkesutvalg og fylkesting.

Fylkesutvalgssak 13/57 gir mer utfyllende informasjon om planforslaget og planprosessen fram til høring.

Høringen

Høring og offentlig ettersyn av planen ble kunngjort i 5 aviser tilknyttet distriktet (Hardanger Folkeblad, Hordaland, Hallingdølen, Sogn Avis og Bergens Tidende) 11. eller 12. september.

Brev om høringen, datert 02.09.2013 ble sendt 246 adressater. På adresselisten sto berørte kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn, statlige fagetater, lag og organisasjoner innenfor næring, grunneierinteresser, villreinforvaltning, natur og friluftsliv, samt hytteforeninger.

Det kom inn 49 uttalelser under høringen. Disse ble lagt fram for styringsgruppa i møte 6. januar i år. På nettsiden www.regionalplan.nordfjella.no ligger informasjon om høringsprosessen med lenker til

- Innkomne høringsbrev
- Sakspapirer til styringsgruppemøtet 6. januar 2014, med bla. oppsummering av hver enkelt høringsuttalelse og vurdering av disse.

Høringspartene hadde særlig fokus på

- Mulighetene for mer differensiert bruk av arealene øst for Fanitulvegen i Ål og Hemsedal
- Muligheter for reiselivsutvikling i Systerskard i Hemsedal
- Retningslinjene knyttet til rydding av snø på Rallarvegen
- Raudafjell definert som nasjonalt villreinområde eller som randområde
- Omtalen av vassdragsregulering
- Muligheter for tamreindrift
- Retningslinjer om gjerding

Styringsgruppa foretok i sin siste drøfting (06.01.14) noen endringer med bakgrunn i høringen. Viktigste endringer er en forsiktig oppmykning i retningslinjene knyttet til Systerskard og til Rallarvegen.

Hovedtrekk i styringsgruppas planforslag

Den planen som nå legges fram består av

1. planrapport (med retningslinjer)
2. plankart (M1:150.000 i A1-format)

Den interkommunale planen fra 1998 ga utgangspunkt for den regionale planen. Men oppdatert og ny kunnskap, lokale prosesser knyttet til planarbeidet, intern høring der styringsgruppas medlemmer hadde mulighet for "utsjekk" og drøfting i egne fora lokalt og regionalt, samt helhetsvurderinger i henhold til oppdraget, gir en noe annerledes plan enn 1998-planen. En viktig endring er også at Raudafjell er inkludert i denne planen. Bakgrunn for dette er at Nordfjellareinen de siste åra igjen har tatt dette området i bruk.

Arealene i Regional plan for Nordfjella er delt inn i følgende soner:

- Nasjonalt villreinområde
- Randområder
- Stasjonssteder
- Forsvarets områder

Planen er avgrenset slik at større utbyggingsområder ligger utenfor planområdet.

Ulikhetene mellom de fire arealsonene er særlig knyttet til rammer for ferdsel, utmarksnæringer, samt noe til utbygging. De ulike sonene beskrives kort nedenfor.

Arealsoner	Kort beskrivelse og viktige rammer
Nasjonalt villreinområde (85,8% av arealet)	Omfatter de viktigste leveområdene for villreinstammen i Nordfjella, og skal ivareta villreinens arealbehov på både kort og lang sikt. Av hensyn til villreinen er dette den strengeste sonen. Landbruket har rammevilkår som i ethvert LNF-område. Det skal ikke bygges nye fritidsboliger eller turisthytter. Det skal normalt ikke etableres nye stier og løyper.
Randområder (11,4% av arealet)	Randområdene inkluderer leveområder for villrein som ikke er definert som nasjonalt villreinområde, samt en buffersone utenfor dette i Ål kommune. Dette er viktige områder for friluftsliv og ferdsel. Nye stier og løyper kan etableres. I denne sonen finnes en del hytteplaner som kan gjennomføres som planlagt, men det åpnes ikke for nye planer. Kommunene skal gi rammer for påbygg og tilbygg på etablerte fritidsboliger. Utmarksnæringer har videre rammer enn i nasjonalt villreinområde ved at Landbruk pluss næring, utenfor plan- og bygningslovens landbruksbegrep, kan etableres forutsatt at villreinens behov er tilstrekkelig ivaretatt og forutsatt kommunal planavklaring. Generelt er rammene for aktiviteter mindre strenge enn i villreinområdet, men også her skal det tas hensyn til villrein.
Stasjonssteder (0,3% av arealet)	Omfatter noen mindre steder langs Bergensbanen med togstopp og fritidssamfunn som naturlig inngår i planområdet. Kommunene kan her avklare videre utvikling i egne planer, men det forventes en forsiktig og stedstilpasset utvikling.
Forsvarets områder (2,6% av arealet)	Omfatter forsvarets skyte- og øvingsfelt på Mjølfjell, samt Øyradalen i Lærdal som Forsvaret bruker til sprenging. Regional plan henstiller til å ta hensyn til villrein og friluftsliv.

Flere detaljer om de enkelte soner framgår av retningslinjenes §§ 2 og 3.

Særlig omdiskuterte spørsmål

Styringsgruppa har gjennom hele prosessen hatt mange gode og konstruktive drøftinger, av til dels vanskelige spørsmål. De mest omdiskuterte spørsmålene gjennom planprosessen har vært:

- *Grensen mellom villreinområde og randområde* rundt Hallingskarvet i Hol, i Kvammadalen i Aurland og ved Systerskard i Hemsedal, samt særlige retningslinjer for disse områdene. Styringsgruppas konklusjon er her:
 - Det alt vesentlige av bredden rundt Hallingskarvet defineres som randområde. Retningslinjene forutsetter at nye stier og løyper, av hensyn til villreinens arealbehov, i størst mulig grad skal legges langs ytterkanten av bredden.
 - Arealer i Kvammadalen er definert som randområde. Selv om det er randområde skal reiselivsutvikling her kunne utredes og planlegges.
 - Systerskard defineres som randområde for å gi friluftaktiviteter et noe større handlingsrom. Retningslinjene sier at eventuell utvikling av reiseliv må vurderes ved rullering av kommuneplanen for Hemsedal.
- *Områdene øst for Fanitullvegen*: Med unntak av Systerskard, som er definert som randområde, følger grensene for randområder og nasjonalt villreinområde grensene fra 1998-planen.
- *Rammer for utmarksnæringer*: I randområdene åpnes det for at kommunene på visse vilkår skal kunne planlegge for Landbruk pluss virksomhet som ikke inngår i plan- og bygningslovens landbruksbegrep. Veileder T 1443 fra Miljøverndepartementet og Landbruksdepartementet definerer dette nærmere.
- *Tamreindrift* er uforenlig med villrein, og tillates ikke.
- *Rallarvegen*: Det gis mulighet for manuell åting og rydding av snø etter 1. juni med sikte på farbar veg fra 1. juli
- *Raudafjell* er nytt areal i forhold til 1998-planen. Raudafjell skal i hovedsak være nasjonalt villreinområde, men inngår ikke i forvaltningsområdet for villreinen i Nordfjella.

Forslaget til plan er enstemmig anbefalt av styringsgruppa.

Virkning av planen

Regionale planer skal, i hht. plan- og bygningsloven, legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen.

Den regionale planen gir ikke juridisk binding. Retningslinjenes §1 fastslår at den regionale planen er retningsgivende. Planen skal følges opp gjennom implementering i kommunale planer.

Tidligere vedtatte reguleringsplaner innenfor planområdet gjelder uavhengig av denne planen. Vedtatte kommune(del)planer gjelder inntil neste kommuneplanrevisjon.

Handlingsplan

For at Regional plan for Nordfjella skal få den virkning den er ment å få, forutsettes det at alle aktører viderefører intensjonene og føringene i mer utdypende og bindende planlegging, i løpende forvaltning og ved at det gjennomføres nye kunnskapssøkende prosjekter.

Planrapportens kap. 7 skisserer følgende oppgaver:

- Nordfjellaråd
- Oppfølging av fokusområder
- Kommunale planoppgaver
 - Kommuneplaner
 - Motorferdselsplaner
 - Sti- og løypeplaner
- Friluftsliv og villrein
 - Informasjon
 - Varslingsrutiner
 - Vurdere omlegging av sti- og løypetraséer
- Kvammadalen
- Veger og villrein

- Villreinfokus i vilkårsrevisjoner
- Dialog med Forsvaret om lavtflyging
- Videre planoppfølging

Plandokumentet utdyper noe. Men etter at den regionale planen er vedtatt, bør disse punktene bli konkretisert i et oppfølgende handlingsprogram mht. faglige rammer, tid for gjennomføring, prosjektansvarlige og kostnader. Handlingsprogrammet kan da bli noe justert i forhold til punktene ovenfor. Det foreslås en oppfølgende fylkespolitisk sak om handlingsprogrammet.

Konsekvensutredning

Planrapportens kapitel 8 gir en konsekvensutredning i henhold til krav i plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven. Kapitlet omhandler virkninger av planforslaget for samfunn og miljø, virkning av planavgrensning, virkning i enkeltområder, samt en særskilt vurdering etter naturmangfoldloven. Villrein og reiseliv er gitt særlig oppmerksomhet.

Konklusjon

Fylkesrådmannen mener styringsgruppas anbefalte planforslag svarer på oppdraget opprinnelig gitt i Miljøverndepartementets oppdragsbrev fra 12. april 2007. Arbeidet er i all hovedsak gjennomført i henhold til planprogrammet.

Fylkesrådmannen anbefaler at vedlagte Regional plan for Nordfjella vedtas.

Dersom fylkestinget er uenig i planforslaget eller forslag til vedtak, anbefaler fylkesrådmannen at fylkestinget sender saken tilbake med endringsforslag. Styringsgruppa bør da kalles inn igjen for å vurdere endringsforslag og deretter fremme et nytt omforent forslag. Dette fordi det er helt nødvendig at de tre fylkene vedtar identiske planer.

Dersom alle tre fylkesting vedtar likelydende plan, vil den i henhold til plan- og bygningslovens §8-4 bli sendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet til orientering.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt, men tilgjengelig på nettsiden www.regionalplan-nordfjella.no):

- Planprogram, vedtatt november og desember 2011
- Høringsuttalelser, mottatt høsten 2013
- Oppsummering av høringsuttalelsene